

BILDANDE AV *Hugstmyrhöjdens naturreservat*

Objektnummer	2004579
Län	Västernorrland
Kommun	Kramfors
Socken	Gudmundrå
Fastighet	Näverberget 1:12
Markägare	Privat.
Förvaltare	Länsstyrelsen
Lägesbeskrivning	Cirka 15 km VSV Kramfors C
Ekon kartblad	18H 4h
Mittpunkt	x: 6973896 y: 1586969 (Rikets nät)
Areal [hektar]	19,8
Prod skogsmark [ha]	18,0
Naturtyper [ha]	Myr 0,1 Granskog 19,7

LÄNSSTYRELSENS BESLUT

Med stöd av 7 kap 4 § miljöbalken (1998:808) förklarar länsstyrelsen det område som utmärkts på bifogad karta, bilaga 1, som naturreservat.

För att trygga ändamålet med naturreservatet förordnar länsstyrelsen i enlighet med 7 kap, 5, 6, och 30 §§ miljöbalken samt 3 och 22 §§ förordningen om områdesskydd enligt miljöbalken mm (1998:1252), att de föreskrifter samt vård- och förvaltningsbestämmelser som framgår av detta beslut skall gälla beträffande naturreservatet.

Föreskrifterna enligt 7 kap 30 § miljöbalken gäller från 2006-05-25 även om de överklagas.

I enlighet med 2 § förordning om områdesskydd enligt miljöbalken mm, ansvarar länsstyrelsen för förvaltningen av reservatet

Med stöd av 3 § förordning om områdesskydd enligt miljöbalken mm beslutar länsstyrelsen att fastställa bifogad skötselplan.

SYFTE

Området skyddas i syfte att bevara biologisk mångfald och en värdefull naturmiljö som hyser en förekomst av den rödlistade laven långskägg. Lokalen hyser cirka 60 träd med långskäggslav. Cirka 90 procent av landets kända förekomster av långskägg finns i Västernorrland och länet har därigenom ett nationellt ansvar för artens fortlevnad.

Syftet skall nås genom att låta granmiljöerna i huvudsak utvecklas fritt efter naturligt förekommande processer. I direkt anslutning till långskäggsförekomsterna kan det dock komma att bli aktuellt med begränsande skötselåtgärder för att gynna artens förekomst i reservatet (se vidare skötselplanen, bilaga 3).

Syftet är även att, inom ramen för ovannämnda syfte, ge besökare möjlighet att se och uppleva områdets typiska livsmiljöer och arter.

RESERVATSFÖRESKRIFTER

A. Föreskrifter enligt 7 kap 5 § miljöbalken om inskränkningar i rätten att använda mark- och vattenområden.

Utöver vad som för övrigt gäller är det förbjudet att:

- 1 uppföra byggnad (till- eller ombyggnad) eller annan anläggning.
- 2 bedriva täkt, anordna upplag, borra, spränga, schakta, gräva, muddra, utfylla, tippa eller på annat sätt skada mark och block.
- 3 dika, dikesrensa eller dämna.
- 4 anlägga väg, stig eller spång.
- 5 anlägga luft- eller markledning, stängsel eller hägnad.
- 6 avverka, fälla eller skada växande eller döda träd, upparbeta vindfällan eller utföra annan skogsvårdsåtgärd.
- 7 sprida kemiska bekämpningsmedel, kalk eller gödselmedel.
- 8 inplantera djur, växter eller andra organismer.
- 9 framföra motordrivet fordon annat än i samband med uttransport av skjutna älgar, varvid särskilda anvisningar ska följas, se skötselplan.
- 10 upplåta mark för militär övningsverksamhet.

B. Föreskrifter om förpliktelser för ägare och innehavare av särskild rätt att tåla intrång enligt 7 kap 6 § miljöbalken.

Markägare och innehavare av särskild rätt till marken förpliktigas tåla att följande åtgärder vidtas för att tillgodose ändamålet med reservatet:

- 1 upphuggning och markering av reservatsgränsen.
- 2 uppsättning av informationstavlor.
- 3 undersökningar av mark, vatten, vegetation och djurliv.

4 eventuella ringbarkningar eller motsvarande i syfte att gynna laven långskägg, se vidare skötselplanen.

5 undersökningar av mark, vatten, vegetation och djurliv.

C. Föreskrifter enligt 7 kap 30 § miljöbalken om rätten att färdas och vistas inom reservatet samt om ordningen i övrigt inom reservatet.

Utöver vad som för övrigt gäller är det förbjudet att:

- 1 fälla eller på annat sätt skada levande eller döda stående och omkullfallna träd och buskar.
- 2 insamla mossor, lavar eller svampar med undantag för matsvampar som får plockas för husbehov.
- 3 skada mark och block.
- 4 insamla ryggradslösa djur.
- 5 klättra i boträd eller på annat sätt medvetet störa eller skada djurlivet.
- 6 framföra motordrivna fordon med undantag för uttransport av fälld älg.
- 7 utföra vetenskapliga undersökningar som innebär markering av provytor eller annan åverkan inom reservatet utan länsstyrelsens tillstånd.
- 8 använda området för idrottsarrangemang utan länsstyrelsens tillstånd.
- 9 sätta upp skylt, tavla, affisch eller göra inskrift.

Föreskrifterna skall inte utgöra hinder för de åtgärder som behövs för reservatets skötsel enligt fastställd skötselplan.

Föreskrifterna under C gäller även fastighetsägare och innehavare av särskild rätt till fastighet när de inte nyttjar sin rätt att bruka fastigheten.

SKÄLEN FÖR BESLUT

Sammanfattande beskrivning

Hugstmyrhöjdens naturreservat är ett litet naturskogsreservat om cirka 20 hektar. Det ligger cirka en kilometer sydöst om de högsta partierna av berget Hugstmyrhöjden i det sydvästra hörnet av Kramfors kommun. Reservatet består av en bitvis brant östsluttning med äldre grannaturskog. Flera örtrikare drag finns längs den steniga sluttningen.

Området är primärt skyddat för den relativt rika förekomsten av långskägg. Laven är påträffad på cirka 60 träd, främst i den östra delen. Reservatet ligger i ett av två kärnområdena för långskägg i Västernorrlands län. Det andra kärnområdet ligger på gränsen mellan Kramfors- och Örnsköldsviks kommun. I närheten av Hugstmyrhöjdens naturreservat finns de riktiga långskäggslokalerna, Habborskullarna och naturreservatet Sör-Lappmyran med tillsammans mer än 1 200 träd med långskägg.

Vegetationen består av olikåldrig, flerskiktad grandominerad naturskog, huvudsakligen av blåbärsristyp. Förutom gran finns det gott om björk, en del tall, sälg och rönn. Bitvis finns

det rikligt med granlågor med basala stambrott, många är rötade av klibbticka. Bland andra tickor på gran märks ullticka, vedticka, granticka, trådticka och violticka. Granarna är bitvis grova och det finns flera gamla individer med gammelgranskål växande på barken. I träden hänger ofta rikligt med hänglavar, förutom långskägg även t ex garnlav, violettgrå tagellav, manlav och olika skägglavar. På de flesta sälgar och rönnar växer lunglav, ofta tillsammans med någon eller några av arterna luddlav, bårdlav och stuplav.

I skogen finns rikligt med myrstackar i olika storlekar och åldrar. Järpe är noterad i området liksom relativt färska spårtecken efter tretåig hackspett.

Ärendets beredning

Området är ej särskilt utpekad i översiktsplanen för Kramfors kommun och några mer specificerade intressen finns ej redovisade för området. Vid tidpunkten för översiktsplanens upprättande, 1990, var områdets naturvärden troligen ej kända av någon myndighet. Några motstående intressen finns inte redovisade för området i översiktsplanen.

Området uppmärksammades första gången vid en inventering av långskägg 1994. Totalt noterades 13 träd med långskägg.

Vid skogsvårdsstyrelsens nyckelbiotopsinventering 1998 fick området status som nyckelbiotop "Barnaturskog" med biotopkaraktären "värdefull kryptogamflora".

Området avverkningsanmäldes 2003. I samband med anmälan gjorde Skogsvårdsstyrelsen en noggrann genomgång av området då ytterligare träd med långskägg identifierades. Därefter har länsstyrelsen funnit ännu fler träd med långskägg.

En värdering av området gjordes 2004 och en överenskommelse om intrångsersättning träffades mellan staten och markägarna 2005.

Vid remissbehandling har yttranden inkommit från Skogsstyrelsen, Kramfors kommun och Sveriges Geologiska Undersökning (SGU). Samtliga tillstyrker naturreservatsbildning. Skogsstyrelsen anför att forskarkontakter görs innan skötselåtgärder vidtas. SGU anför att det inte finns någon beskrivning av de geologiska värdena.

Länsstyrelsens bedömning

Länsstyrelsen har i möjligaste mån försökt ta hänsyn till de vid remissförfarandet inkomna synpunkterna genom bearbetning av beslut och skötselplan.

Hugstmyrhöjdens naturreservat är ett grandominerat område som inte påverkats av skogsbruk i senare tid. Området har dock i mindre omfattning påverkats av dimensionsavverkningar under senare delen av 1800-talet. Det stora hotet mot naturvärdena i reservatet utgörs av modernt skogsbruk med kalavverkningar som skulle spolierna förekomsten av långskägg. Genom reservatsbeslutet undanröjs dessa hot och förutsättningarna för bevarande av naturskogsmiljöerna, dess strukturer och arter förbättras.

Länsstyrelsen bedömer att ett naturreservat i det aktuella området är förenligt med kommunens översiktsplan och med hushållningsbestämmelserna i 3 och 4 kap miljöbalken.

Länsstyrelsen finner vid en vägning mellan enskilda och allmänna intressen i enlighet med 7 kap. 25 § miljöbalken att det för att skydda och bevara ovanstående naturvärden finns skäl att besluta om att bilda ett naturreservat i området samt att förordna om föreskrifter för att skydda området samt att fastställa en skötselplan. För att uppnå det starka skydd som behövs för områdets naturvärden bör föreskrifterna bland annat omfatta förbud mot såväl exploateringsföretag som skogsbruk.

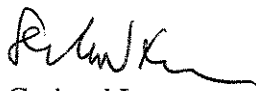
HUR MAN ÖVERKLAGAR

Den som vill klaga över detta beslut skall skriva till Regeringen, men skicka eller lämna skrivelsen till länsstyrelsen, postadress: Länsstyrelsen, Kultur- och naturavdelningen, 871 86 HÄRNÖSAND.

Skrivelsen skall ha kommit in inom tre veckor från den dag klaganden fick del av beslutet. I skrivelsen skall anges vilket beslut som överklagas och den ändring som begärs. Skriv namn, adress, telefonnummer och ärendets nummer. Om ytterligare upplysningar önskas, kontakta Tomas Rydkvist telefon 0611-349 247, fax 0611-349 377.

Beslutet ska kungöras i länets författningssamling och i ortstidningen Tidningen Ångermanland.

I den slutliga handläggningen av detta ärende har även deltagit Göran Lundström, förste länsassessor, Bo Halvarsson, biträdande länsarkitekt, Britt-Marie Lindström, sektionschef naturvård samt Eva Carron, chef Kultur- och naturavdelningen.

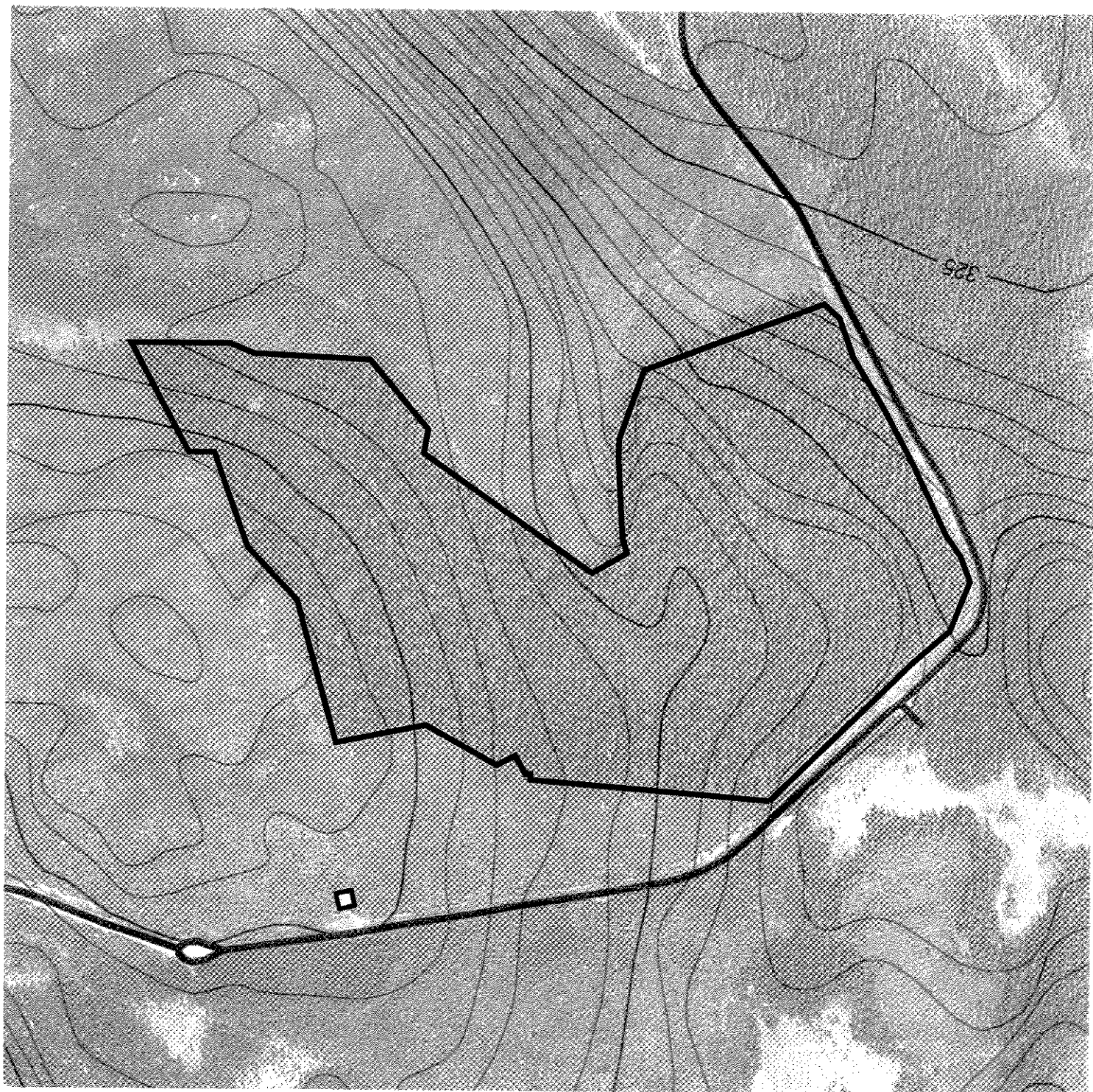
Gerhard Larsson
landshövding

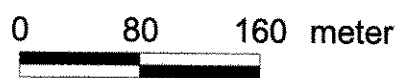
Tomas Rydkvist
naturvårdshandläggare

Bilagor

- 1 Beslutskarta
- 2 Sändlista
- 3 Skötselplan

© Lantmäteriet, 2006. Ur GSD-Fastighetskartan ärende 106-2004/188-Y

1:5000

 Hugstmyrhöjden

Skötselplan för *Hugstmyrhöjdens naturreservat*

Denna skötselplan används lämpligast tillsammans med det beslut som utgör grunden för denna skötselplan. I beslutet återfinns viktig information såsom beslutsmening, syfte, föreskrifter och en sammanfattande beskrivning av området.

BESKRIVNINGSDDEL

Historisk markanvändning

Spridda stubbar efter avverkning visar att skogsbruk förekommit i området.

Kulturmiljövärden

Så vitt känt finns inga fornlämningar eller andra särskilda kulturspår inom reservatet.

Friluftsliv

Området besöks i ringa omfattning av allmänheten.

Servitut och samfälligheter

Enligt den överenskommelse som finns mellan Staten och markägarna framgår inga servitut eller andra upplåtta eller oinskrivna rättigheter.

Jakt

Jakträttsinnehavaren har att noga följa gällande lagar och bestämmelser rörande jakt samt övriga för naturreservatet gällande föreskrifter. När jakt pågår i reservatet bör ett anslag sättas upp vid informationstavlan vid reservatsgränsen.

Gemensamhetsanläggning

Staten skall, när reservatsbeslutet har vunnit laga kraft, svara för och bekosta reservatets andelstal i gemensamhetsanläggningen Näverberget GA:1.

PLANDEL

Gränser

Reservatet skall märkas ut enligt svensk standard (SIS 03 15 22) genom målning på träd inom reservatet i gränsgatan och uppsättning av stolpar med reservatsbricka i gränsvinklar och där det är naturligt för besökare att korsna reservatsgränsen.

Brand

Om spontan brand uppkommer inom reservatet skall eventuell brandbekämpning ske med så

skonsamma metoder som möjligt och med största hänsyn till mark, vegetation och vatten. Släckningen bör inriktas mot reservatets yttre gränser.

Tillsyn

Länsstyrelsen utser en praktiskt ansvarig för tillsyn av information samt efterlevnad av reservatsbestämmelser. Uppdraget regleras i avtal.

Indelning i skötselområden

Området har indelats i två skötselområden vilka inefattar hela reservatet, se bilagd skötselplanekarta.

Skötselområde 1

Skogsmark

Omfattar hela reservatet

Mål

Att låta skogsmiljöerna utvecklas fritt efter naturligt förekommande processer med de strukturer, såsom gamla träd och döda stående och liggande träd, som är kännetecknande för ett naturligt fungerande skogsekosystem.

Åtgärder

I dagsläget är det inte aktuellt med andra åtgärder förutom uppföljning.

Det finns forskning som söker utröna huruvida en utglesning av skogsbestånd i vissa fall skulle kunna ge en lokal tillväxthöjning hos långskägg och även skapa nya växtplatser. Detta kan ske genom att mindre trädgrupper ringbarkas och/eller enstaka träd fälls för att på sikt skapa en luckigare och ljusare beståndsstruktur. Även om inte så är fallet i dagsläget skulle det i en framtid kunna bli aktuellt att genomföra denna typ av åtgärder i reservatet. Innan några åtgärder påbörjas skall forskare kontaktas för samråd kring hur eventuell utglesning av bestånd och uppföljning av populationsutvecklingen för långskägg bäst genomförs. Den döda ved som bildas lämnas i reservatet.

Skötselområde 2

Friluftsliv

Omfattar hela reservatet

Mål

Att låta området vara fortsatt tillgängligt för allmänheten.

Ändamålet med naturreservatet är uppfyllt när:

- aktuell information finns på länsstyrelsen hemsida (www.y.lst.se).
- informationstavlor är uppsatta.

Åtgärder

- Informationstavla

En informationstavla beskrivande området placeras vid parkeringsplatsen. Skyltens placering framgår av skötselkartan.

■ Information på hemsida

En beskrivning av området läggs ut på länsstyrelsens hemsida (www.y.lst.se).

Inga sopbehållare sätts upp utan besökare uppmanas att ta med sig sitt avfall hem.

Sammanfattning och prioritering av åtgärder

prio	Åtgärd	Skötsel- omr	Start	Intervall	Finansiering
1	Information på hemsida	2	2006	engångsåtgärd	reservatsanslag
1	Informationstavla	2	2006	engångsåtgärd	reservatsanslag

Uppföljning

Uppföljning av reservatets syfte och gynnsam bevarandestatus för miljöer och arter är en prioriterad uppgift för reservatsförvaltningen, förutom de åtgärder som anges ovan. Inventering av långskägg och uppföljning av eventuellt genomförda åtgärder, bör göras med i storleksordningen 10 års mellanrum för att konstatera eventuella utvecklingstrender.

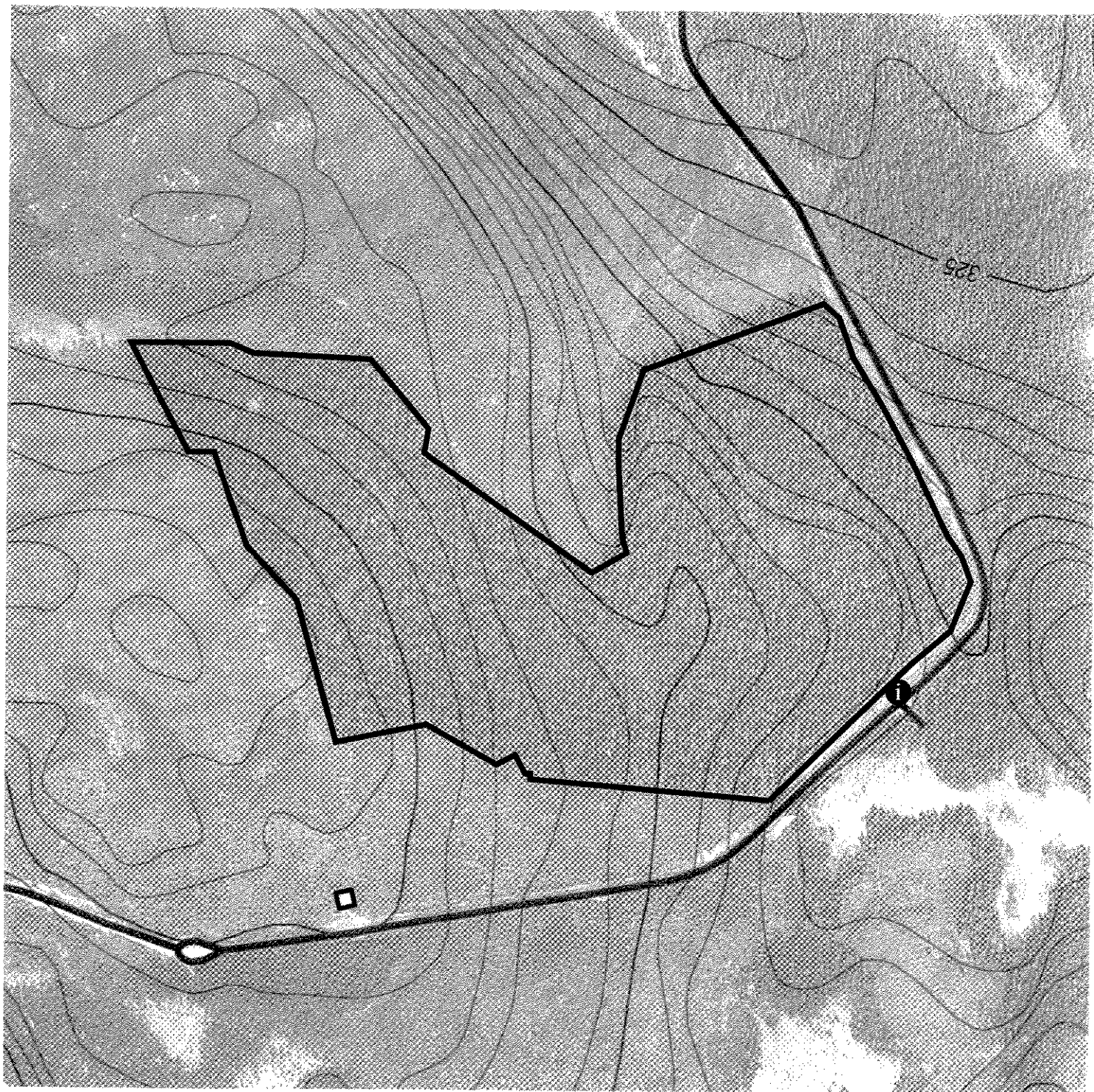
Sammanfattning av uppföljning

Skötsel- omr	Mål	Start	Intervall
2	informationstavlor är uppsatta.	2006	
2	aktuell information finns på länsstyrelsen hemsida (www.y.lst.se).		

Hugstmyrhöjdens naturreservat

Skötselplanekarta

Dnr 511-9119-03

© Lantmäteriet, 2006. Ur GSD-Fastighetskartan ärende 106-2004/188-Y

0 80 160 meter

1:5000

 Hugstmyrhöjden
 Information